

1 UVOD

Savremeni uslovi poslovanja postavljaju pred preduzeća brojne izazove koje je potrebno prevazići kako bi se poslovanje obavljalo na efikasan i profitabilan način. U tim okolnostima sve veći broj preduzeća dolazi u situaciju kada zaključuju da je efikasnije i jeftinije neke operativne poslove povjeriti spoljnim partnerima kojima je to uža specijalizacija. Na taj način se postiže finansijska ušteda ali se postižu i pozitivni efekti u pitanju vremena potrebnog za organizaciju i obavljanje pojedinih poslova i podiže se kvalitet rada jer preduzeće može sve svoje resurse usmjeriti u osnovnu djelatnost.

Među poslovima koji se sve češće povjeravaju spoljnim partnerima su i špediterski poslovi za čije obavljanje se angažuju partnerska špediterska preduzeća. Međutim, samo obavljanje osnovnih špediterskih poslova više nije dovoljno i pod uticajem brojnih promjena u uslovima poslovanja, ali i zahtjeva korisnika špediterskih usluga, dolazi do širenja palete špediterskih poslova tako da klasični špediteri polako prerastaju u logističke operatere, provajdere, koji korisniku isporučuju kompleksnu uslugu koja se sastoji od velikog i raznovrsnog asortimana poslova.

Predmet istraživanja predstavlja špediterska djelatnost pri čemu je istraživanje usmjereno na analizu okolnosti i promjena koje su dovele do transformacije klasičnog špeditera u savremenog logističnog provajdera. Pri tome se postavljaju sljedećiljevi i zadaci istraživanja:

- definisanje djelatnosti i poslova špedicije,
- definisanje logistike i logističkih provajdera,
- identifikovanje poslova savremenih logističkih provajdera,
- analiza potreba za logističkim provajderima na domaćem tržištu.

Polazna hipoteza istraživanja glasi: da bi špeditersko preduzeće uspješno poslovalo u savremenim uslovima poslovanja potrebno je da učini zaokret prema logističkom provajderu kako bi bolje i efikasnije zadovoljili potrebe i zahtjeve klijenata.

Istraživanje je bazirano na analizi dostupne stručne i naučne literature iz oblasti špedicije i logistike pri čemu se dolazi do saznanja o razvoju savremene špedicije kao logističkog provajdera. Praktični dio istraživanja je usmjeren na istraživanje potreba sa logističkim provajderima na domaćem tržištu.

Rad je podijeljen na pet poglavlja. Uvodno poglavlje definiše metodologiju i ciljeve istraživanja. Drugo poglavlje predstavlja klasičnu špeditersku djelatnost kao osnovu za transformaciju prema savremenoj špediciji transformisanoj u logističkog provajdera. Upravo logistika i logistički provajderi su predmet istraživanja trećeg poglavlja pri čemu se analizira obuhvat poslova koje obavljaju za klijente da bi se u četvrtom poglavlju praktičnim istraživanjem utvrdilo u kojoj mjeri su domaća preduzeća upoznata sa prednostima angažovanja logističkih provajdera i koliko su zainteresovani za ovaj oblik saradnje. Konačno, zaključno poglavlje donosi pregled saznanja do kojih se došlo istraživanjem.